

ŠIAULIŲ APYGARDOS ADMINISTRACINIS TEISMAS

S P R E N D I M A S LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2017 m. gegužės 16 d.
Šiauliai

Šiaulių apygardos administracinio teismo teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Jarūnės Sedalienės (kolegijos pirmininkė ir pranešėja), Arvydo Martinavičiaus ir Virginijaus Stankevičiaus, rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjo Lietuvos Respublikos Seimo nario G. J. prašymą atsakovui Mažeikių rajono savivaldybės tarybai dėl norminių administracinių aktų teisėtumo ištyrimo.

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė:

Pareiškėjas Lietuvos Respublikos Seimo narys G. J. kreipėsi į Šiaulių apygardos administracinį teismą su prašymu:

1. Ištirti Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2016 m. gegužės 27 d. sprendimo Nr. T1-135 „Dėl 2017 metų nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“, įsigaliosiančio nuo 2017 m. sausio 1 d., 1.2 punkto, *inter alia* 2016 m. liepos 1 d. sprendimu Nr. T1-182 „Dėl 2016 m. gegužės 27 d. sprendimo Nr. T1-135 „Dėl 2017 metų nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“ pakeitimo“ pakeistos jo redakcijos bei paties pakeitimo atitiktį Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 6 straipsnio 2 daliai, Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 6, 7, 8, 9 straipsniams, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1, 3, 9 punktams, Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 2 daliai;

2. Nustačius prieštaravimą, panaikinti Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2016 m. gegužės 27 d. sprendimo Nr. T1-135 „Dėl 2017 metų nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“ 1.2 punktą;

3. Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2016 m. liepos 1 d. sprendimą Nr. T1-182 „Dėl 2016 m. gegužės 27 d. sprendimo Nr. T1-135 „Dėl 2017 metų nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“ pakeitimo“ pripažinti priimtu pažeidžiant Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 6 straipsnio 2 dalyje nustatytą nekilnojamojo turto mokesčio tarifo nustatymo (pakeitimo) terminą, todėl neteisėtu.

Pareiškėjas Lietuvos Respublikos Seimo narys G. J. prašyme (b. l. 2–7) nurodė, kad kreipiasi į teismą prašydamas ištirti, ar Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2016 m. gegužės 27 d. sprendimas Nr. T1-135 „Dėl 2017 metų nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“ (toliau – ir Sprendimas), ypač jo 1.2 punktas, atsižvelgiant ir į Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2016 m.

liepos 1 d. sprendimu Nr. T1-182 „Dėl 2016 m. gegužės 27 d. sprendimo Nr. T1-135 „Dėl 2017 metų nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“ pakeitimo“ (toliau – ir pakeitimas) padarytą jo pakeitimą, neprieštarauja:

1. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo (toliau – ir NTMĮ) 6 straipsnio 2 dalies nuostatai, pagal kurią „savivaldybės taryba gali nustatyti kelis konkrečius mokesčio tarifus, kurie diferencijuojami tik atsižvelgiant į vieną ar kelis iš šių kriterijų: mokesčių mokėtojų kategorijas (dydį ar teisinę formą, ar socialinė padėtį)“, bei ją aiškinančiai Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikai;

2. Mokesčių mokėtojų lygybės principui, įtvirtintam Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – ir MAĮ) 7 straipsnyje, taip pat lygiateisiškumo principui, įtvirtintam Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir VAĮ) 3 straipsnio 9 punkte;

3. Apmokestinimo aiškumo principui, įtvirtintam MAĮ 9 straipsnyje;

4. Proporcingumo principui, įtvirtintam VAĮ 3 straipsnio 3 punkte ir MAĮ 6 bei 8 straipsniuose;

5. Įstatymų viršenybės principui, įtvirtintam VAĮ 3 straipsnio 1 punkte;

6. Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo (toliau – ir KĮ) 4 straipsnio 2 daliai, draudžiančiai viešojo administravimo subjektams priimti teisės aktus arba kitus sprendimus, kurie teikia privilegijas arba diskriminuoja atskirus ūkio subjektus ar jų grupes;

7. NTMĮ 6 straipsnio 2 dalies nuostatai, jog „konkretų mokesčio tarifą, kuris galios atitinkamos savivaldybės teritorijoje nuo kito mokesčio laikotarpio pradžios, savivaldybės taryba nustato iki einamojo mokesčio laikotarpio birželio 1 dienos. Jeigu, vadovaujantis šio įstatymo 9 straipsnio 3 dalimi, nuo kito mokesčio laikotarpio mokesčio už šio įstatymo 9 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytą nekilnojamojo turto masinio vertinimo metu nustatytą vertę, kitą mokesčio laikotarpį galiosiantį mokesčio tarifą savivaldybės taryba gali nustatyti iki einamojo mokesčio laikotarpio gruodžio 1 dienos“, bei NTMĮ 6 straipsnio 3 daliai, numatančiai, kad „jeigu savivaldybės <...> po šio straipsnio 2 dalyje nurodytų terminų keičia nustatytus mokesčio tarifus, atitinkamą mokesčio laikotarpį tos savivaldybės teritorijoje taikomas 0,3 procento mokesčio tarifas“.

Pareiškėjo Lietuvos Respublikos Seimo nario G. J. nuomone, Sprendimas ir jo 1.2 punktas nėra suderinamas su minėtomis NTMĮ, MAĮ, VAĮ ir KĮ nuostatomis, pažeidžia viešąjį interesą, todėl yra naikintinas. Mažeikių rajono savivaldybės taryba Sprendimo 1.1 punktu nustatė, jog 2017 m. nekilnojamojo turto mokesčio tarifas Mažeikių rajono savivaldybės teritorijoje – 0,4 procento nekilnojamojo turto mokesčio vertės, tačiau 1.2 punktu numatė, jog nekilnojamojo turto objektams tų mokesčių mokėtojų, kurie priskirtini didžiųjų mokesčių mokėtojų kategorijai ir kurių metinė apyvarta 57 924 000 Eur ir daugiau, taikomas 1,5 procento nekilnojamojo turto mokesčio tarifas. 2016 m. liepos 1 d. pakeitimu pastaroji nuostata (t. y. Sprendimo 1.2 punktas) buvo pakeista, numatant, jog 1,5 procento mokesčio tarifas taikomas nekilnojamojo turto objektams tų įmonių, kurios atitinka Lietuvos Respublikos finansinės atskaitomybės įstatymo (toliau – ir FAĮ) nurodytus didelės įmonės kriterijus. FAĮ 4 straipsnio 4 dalyje numatyta, jog didelėmis laikomos įmonės, kurių ne mažiau kaip du rodikliai paskutinę finansinių metų dieną viršija dydžius, nurodytus minimo straipsnio 3 dalyje, t. y. (1) balanse nurodyto turto vertė – 20 000 000 eurų; (2) pardavimo grynosios pajamos per ataskaitinius finansinius metus – 40 000 000 eurų; (3) vidutinis metinis darbuotojų skaičius pagal sąrašą per ataskaitinius finansinius metus – 250 darbuotojų. Kriterijų, susijusių su įmonės turimu nekilnojamoju turtu ar mokamu nekilnojamojo turto mokesčiu, kurie lemtų jos priskyrimą vienai ar kitai grupei, FAĮ 4 straipsnio 4 dalis nenumato. NTMĮ 6 straipsnio 2 dalyje numatyta, jog konkretų nekilnojamojo turto mokesčio tarifą intervale nuo 0,3 proc. iki 3 proc., kuris galios atitinkamos savivaldybės teritorijoje, nustato atitinkamos savivaldybės taryba. NTMĮ numato, jog savivaldybės taryba gali nustatyti ir kelis konkrečius mokesčio tarifus, kurie diferencijuojami tik atsižvelgiant į vieną arba kelis iš šių kriterijų: nekilnojamojo turto paskirtį, naudojimą, teisinį statusą, jo technines savybes, priežiūros

būklę, mokesčio mokėtojų kategorijas (dydį ar teisinę formą, ar socialinę padėtį) ar nekilnojamojo turto buvimo savivaldybės teritorijoje vietą (pagal strateginio planavimo ir teritorijų planavimo dokumentuose nustatytus prioritetus). Pareiškėjas nurodė, kad remiasi Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2015 m. spalio 7 d. sprendimu administracinėje byloje Nr. A-1107-492/2015 suformuotais išaiškinimais. Nurodė, kad didžiųjų mokesčių mokėtojų sąrašas sudarytas administravimo tikslais ir negali būti tapatinamas su konkrečia mokesčio mokėtojų kategorija, nes nėra išskiriami kokie nors reikšmingi nekilnojamojo turto mokesčio mokėtojų požymiai, pagrindžiantys tokios subjektų grupės (nekilnojamojo turto mokesčio mokėtojų) priskyrimą dideliems nekilnojamojo turto mokesčio subjektams. Kai nėra nekilnojamojo turto mokesčio mokėtojų kategorijos pagal jų dydį išskyrimo objektyvių kriterijų, nėra aišku, kodėl vieni subjektai į šią kategoriją patenka, nors nekilnojamojo turto neturi arba turi nedaug, tačiau nekilnojamojo turto mokesčio tarifas jiems yra didesnis, negu subjektams, nepatenkantiems į didžiųjų mokesčių mokėtojų kategoriją, tačiau, yra tokia galimybė, valdo daugiau nekilnojamojo turto, kuris tokiu atveju bus apmokestinamas mažesniu nekilnojamojo turto mokesčio tarifu. LVAT pažymėjo, jog NTMI nustatytos nekilnojamojo turto mokesčio mokėjimo sąlygos skiriasi pagal nuosavybės teisių objektų, o ne mokesčių mokančių subjektų požymius, todėl nustatytu teisiniu reguliavimu negali būti pažeidžiamas konstitucinis asmenų lygiateisiškumo principas. Situacija, kai nekilnojamojo turto mokesčio mokėtojų kategorija apibrėžiama neatsižvelgiant į nekilnojamojo turto valdymą ir/ar naudojimą, kaip to reikalauja NTMI 3 straipsnis, yra iš esmės neteisinga, neproporcinga ir iškreipia tikslus, kurių siekiama Nekilnojamojo turto įstatymu – iš esmės tapačioje padėtyje esančių nekilnojamojo turto mokesčių mokančių subjektų valdomą Nekilnojamojo turto registre registruojamą turtą – patalpas, inžinerinius ir kitus statinius, t. y. konkrečius objektus – apmokestinti vienodomis sąlygomis. Be to, NTMI 6 straipsnio 2 dalis numato, jog konkretų mokesčio tarifą, kuris galios atitinkamos savivaldybės teritorijoje nuo kito mokesčio laikotarpio pradžios, savivaldybės taryba nustato iki einamojo mokesčio laikotarpio birželio 1 dienos. Jeigu, vadovaujantis šio įstatymo 9 straipsnio 3 dalimi, nuo kito mokesčio laikotarpio mokesčių už šio įstatymo 9 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytą nekilnojamąjį turtą bus skaičiuojamas taikant naujai atlikto nekilnojamojo turto masinio vertinimo metu nustatytą vertę, kitą mokesčio laikotarpį galiosiantį mokesčio tarifą savivaldybės taryba gali nustatyti iki einamojo mokesčio laikotarpio gruodžio 1 dienos. To paties straipsnio 3 dalis numato, kad savivaldybės tarybai iki minėto straipsnio 2 dalyje nurodytų terminų nenustačius konkrečių mokesčio tarifų arba po nurodytų terminų keičiant nustatytus mokesčio tarifus, atitinkamą mokesčio laikotarpį tos savivaldybės teritorijoje taikomas 0,3 procento mokesčio tarifas. NTMI 9 straipsnio 3 dalyje numatyta, jog nekilnojamojo turto vertinimas atliekamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka ne rečiau kaip kas 5 metai. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. rugsėjo 29 d. nutarimo Nr. 1049, kuriuo patvirtintos Nekilnojamojo turto vertinimo taisyklės, 2 punkte numatyta, kad sprendimą dėl nekilnojamojo turto masinio vertinimo nesuėjus NTMI 9 straipsnio 3 dalyje nustatytam maksimaliam terminui Finansų ministerijos teikimu priima Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Kitais atvejais, vadovaujantis Nekilnojamojo turto vertinimo taisyklių 42 punktu, Lietuvos Respublikos savivaldybių teritorijų ir Lietuvos Respublikos teritorijos nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentus, skirtus nekilnojamojo turto mokesčiui apskaičiuoti, tvirtina finansų ministras. Nekilnojamojo turto vertinimo masiniu būdu dokumentai, kuriais remiantis šiuo metu nustatoma masiniu būdu įvertinamo nekilnojamojo turto mokesčio vertė, vadovaujantis NTMI 9 straipsnio 3 dalimi ir Nekilnojamojo turto vertinimo taisyklių 42 punktu, patvirtinti Lietuvos Respublikos finansų ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. 1K-374 „Dėl Lietuvos Respublikos savivaldybių teritorijų ir Lietuvos Respublikos teritorijos nekilnojamojo turto vertinimo masiniu būdu dokumentų tvirtinimo“. Jie naudojami nustatyti masiniu būdu įvertinamo nekilnojamojo turto mokesčio vertes nuo 2016 m. sausio 1 d. Įvertinus tai, kas išdėstyta, bei tai, kad jokio Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo dėl naujo masinio nekilnojamojo turto vertinimo mokesčių verčių nustatymo tikslais nuo 2017 m. nėra priimta, akivaizdu, jog savivaldybių taryboms 2016 m. priimant sprendimus dėl nekilnojamojo turto

mokesčio tarifų 2017 metams, galiojo ir galioja NTMĮ 6 straipsnio 2 dalyje numatytas terminas – iki 2016 m. birželio 1 d. Pagal KĮ 4 straipsnio 2 dalį, viešojo administravimo subjektams draudžiama priimti teisės aktus arba kitus sprendimus, kurie teikia privilegijas arba diskriminuoja atskirus ūkio subjektus ar jų grupes ir dėl kurių atsiranda ar gali atsirasti konkurencijos sąlygų skirtumų atitinkamoje rinkoje konkuruojantiems ūkio subjektams, išskyrus atvejus, kai skirtingų konkurencijos sąlygų neįmanoma išvengti vykdant Lietuvos Respublikos įstatymų reikalavimus. Pažymėjo, jog tiek Mažeikių rajono savivaldybės tarybos Sprendimo 1.2 punkto pirminėje redakcijoje, tiek pakeistoje redakcijoje pagrindiniu kriterijumi, lemiančiu 1,5 procento nekilnojamojo turto mokesčio tarifo taikymą, yra mokesčių mokėtoją (mokestį mokantį subjektą) kvalifikuojantys požymiai, kurie nesusiję su jo kaip nekilnojamojo turto mokesčio mokėtojo statusu. Aktualioje Sprendimo 1.2 punkto redakcijoje nekilnojamojo turto mokesčio mokėtojai, kuriems taikomas padidintas 1,5 procento nekilnojamojo turto mokesčio tarifas, išskiriami pagal tai, ar jie atitinka didelės įmonės kriterijus pagal FAĮ 4 straipsnį. Kaip matyti iš FAĮ 4 straipsnio 1–4 dalių, nei vienas iš kriterijų, kuriuo, remiantis pagal FAĮ grupuojamos įmonės, nėra tiesiogiai susijęs nei su įmonių turimu nekilnojamuoju turtu, jų mokamu nekilnojamojo turto mokesčiu ar su jų Mažeikių rajono savivaldybės teritorijoje turimu nekilnojamuoju turtu (jo kiekiu, verte ar pan.). Šiuo atveju akivaizdu, kad Sprendime (taip pat ir jo redakcijoje po pakeitimo) nekilnojamojo turto mokesčio mokėtojų kategorijos, nors ir grindžiamos FAĮ (t. y. įstatymo lygmens teisės akte) įtvirtintais kriterijais, nėra išskiriamos pagal objektyvius, juos kaip nekilnojamojo turto mokesčio mokėtojus identifikuojančius, požymius. Todėl nėra aišku, kodėl vieni subjektai į kategoriją mokėtojų, kurių nekilnojamajam turtui taikomas padidintas 1,5 procento mokesčio tarifas, patenka, nors nekilnojamojo turto turi nedaug, o subjektams, nors ir valdantiems daugiau nekilnojamojo turto, tačiau į šią kategoriją nepatenkantiems, nekilnojamojo turto mokesčio tarifas yra mažesnis – 0,4 procento. Taigi, toks nekilnojamojo turto mokesčio mokėtojų diferencijavimas, neatsižvelgiant į konkretaus mokesčio (nekilnojamojo turto) rūšį ir NTMĮ keliamus tikslus apmokestinti Nekilnojamojo turto registre registruojamą turtą, nepagrįstai diferencijuojant nekilnojamojo turto mokesčio sąlygas pagal mokestį mokančių subjektų požymius, nesusijusius su konkretaus mokesčio mokėjimu, laikytinas nepagrįstu, neteisėtu, pažeidžiančiu asmenų lygiateisiškumo principą (t. y. iš esmės diskriminuojančiu). Jis neatitinka MAĮ 7 straipsnyje įtvirtinto mokesčių mokėtojų lygybės principo, MAĮ 8 straipsnyje įtvirtintų teisingumo ir proporcingumo principų, MAĮ 9 straipsnyje įtvirtinto apmokestinimo aiškumo principo, NTMĮ 6 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatų, taip pat VAĮ 3 straipsnio 1, 3, 9 punktų reikalavimų, pažeidžia viešąjį interesą. Pažymėjo, jog taikant Sprendime nustatytus kriterijus, skirtingi mokesčio tarifai gali būti taikomi analogiškam skirtingų įmonių grupių (net ir tarpusavyje konkuruojančių) nekilnojamajam turtui priklausomai nuo to, kokia forma jie šį savo nekilnojamąjį turtą pasirenka valdyti ir administruoti, koku verslo modeliu veikiama: ar nekilnojamasis turtas priklauso veiklą vykdančioms grupės įmonėms, ar, pavyzdžiui, specialios paskirties bendrovei ar bendrovėms, tik valdančioms ir kitoms grupės įmonėms pernuomojančioms atitinkamus nekilnojamojo turto objektus (dėl to atskirai laikytinomis labai mažomis ar mažomis įmonėmis, nors grupė ir atitiktų ar viršytų SVVĮ nustatytus vidutinės įmonės kriterijus). Taip Sprendimu dar ir nepagrįstai iškreipiamos verslo konkurencinės sąlygos, kas nesuderinama su KĮ 4 straipsnio 2 dalyje įtvirtintu imperatyvu. Be to, Mažeikių rajono savivaldybės tarybos Sprendimas nepagrįstu ir neteisėtu minimu aspektu laikytinas dar ir todėl, kad, remiantis jo 1.2 punktu, kaip mokesčio mokėtojai išskiriami tik juridiniai asmenys, tik jiems taikomas didesnis mokesčio tarifas, nors kaip nekilnojamojo turto savininkai (pagal turimo turto kiekį, tiek bendrai, tiek konkrečiai Mažeikių rajono savivaldybės teritorijoje, pagal turimo nekilnojamojo turto vertę ir pan.) jie gali niekuo nesiskirti nuo fizinių asmenų. Tai taip pat laikytina minėtoje LVAT praktikoje suformuotų NTMĮ 6 straipsnio 2 dalyje taikymo kriterijų neatitinkančiu ir nepagrįstu diferencijavimu, MAĮ 7 straipsnio nuostatas pažeidžiančiu mokesčių mokėtojų (pvz., taip pat vykdančių komercinę veiklą) diskriminavimu, bei KĮ 4 straipsnio 2 dalyje draudžiamu konkurencijos sąlygų iškraipymu, viešojo intereso pažeidimu. Taip pat nurodė, kad Mažeikių rajono savivaldybės tarybos Sprendimu 1,5 procento nekilnojamojo turto mokesčio tarifas buvo nustatytas Mažeikių rajono savivaldybės

teritorijoje esančiam nekilnojamajam turtui, kuris atitinka tokius kriterijus: jis priklauso mokėtojams (arba mokesčių už jį turi mokėti mokesčių mokėtojai), kurie priskiriami didžiųjų mokesčių mokėtojų kategorijai ir kurių metinė apyvarta 57 924 000 Eur bei didesnė. Vadovaujantis 2016 m. liepos 1 d. priimtu pakeitimu pakeista Sprendimo 1.2 punkto redakcija, 1,5 procento nekilnojamojo turto mokesčio tarifas jau taikomas nekilnojamojo turto mokesčio objektams tų įmonių, kurios atitinka FAĮ nurodytus didelės įmonės kriterijus. Remiantis Valstybinės mokesčių inspekcijos interneto svetainėje pateikiama informacija, aktualus didžiųjų mokesčių mokėtojų sąrašas patvirtintas Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – ir VMI prie FM) viršininko 2015 m. kovo 27 d. įsakymu. Didiesiems mokesčių mokėtojams, VMI prie FM darbo grupės siūlymu, priskiriami Lietuvos juridiniai asmenys, užsienio juridiniai asmenys ar organizacijos, taip pat užsienio juridinio asmens ar kitos organizacijos filialai ar atstovybės, kurių praėjusių metų apyvarta, eliminavus atsitiktinius, vienkartinius pardavimus, viršijo 25 mln. eurų ir darbuotojų skaičius einamųjų metų sausio 15 d. viršijo 10. Iš to, kas išdėstyta, akivaizdu, jog Sprendimu apibrėžta nekilnojamojo turto mokesčio mokėtojų grupė, kuriai turėtų būti taikomas 1,5 procento mokesčio tarifas, skiriasi nuo nekilnojamojo turto mokesčių mokėtojų grupės, kuriai 1,5 procento tarifas taikytinas atsižvelgiant ir į Sprendimo 1.2 punkto pakeitimus: pavyzdžiui, įmonėms, kurių balanse nurodyto turto vertė viršijo 20 000 000 Eur, o metinė apyvarta nesiekė 57 924 000 Eur, tačiau viršijo 40 000 000 Eur, remiantis iki pakeitimo galiojusia Sprendimo redakcija, būtų taikomas 0,4 procento mokesčio tarifas, o po pakeitimo – padidintas 1,5 procento nekilnojamojo turto mokesčio tarifas. Vienas pagrindinių NTMĮ tikslų – mokesčių mokėtojų teisių ir interesų apsauga, teisinis aiškumas. Taip užtikrinamas nekilnojamojo turto mokesčio tarifų būsimiems mokesčiniams laikotarpiams (tuo pačiu ir mokesčių mokėtojams teikiančios mokesčinės naštos) prognozuojamumas, vietos savivaldos institucijos drausminamos su nekilnojamojo turto mokesčio tarifais susijusius sprendimus priimti laiku ir atsakingai. Taip pat suprantama, kad konkretiems mokesčių mokėtojams ar jų grupėms numatytas nekilnojamojo turto mokesčio tarifas *de facto* gali būti pakeistas ne tik pakeičiant paties tarifo skaitinę reikšmę, įrašytą atitinkamame teisės akte, bet ir koreguojant kriterijus (juos išplečiant arba susiaurinant), kuriais remiantis mokėtojai priskiriami atitinkamoms kategorijoms, kurioms numatyti skirtingi mokesčio tarifai. Taigi, Mažeikių rajono savivaldybės 2016 m. liepos 1 d. priimtas pakeitimas neatitinka ir pažeidžia NTMĮ 6 straipsnio 2 dalies nuostatą, įpareigojusią savivaldybės tarybą nekilnojamojo turto mokesčio tarifą 2017 m. nustatyti iki 2016 m. birželio 1 d. ir po šios datos jos nekeisti, todėl yra neteisėtas. Šiuo atveju turi būti taikomos NTMĮ 6 straipsnio 3 dalyje numatytos teisinės pasekmės.

Atsakovas Mažeikių rajono savivaldybės taryba atsiliepiame (b. l. 175–178) nurodė, kad prašo pareiškėjo prašymą atmesti kaip nepagrįstą. Nurodė, kad Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2016 m. gegužės 27 d. sprendimo Nr. Tl-135 1.2 punktas šiuo metu yra negaliojantis, kadangi buvo pakeistas 2016 m. liepos 1 d. sprendimu Nr. Tl-182 „Dėl 2016 m. gegužės 27 d. Mažeikių rajono savivaldybės tarybos sprendimo Nr. Tl-135 „Dėl 2017 metų nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“ pakeitimo“ (toliau – ir Sprendimo pakeitimas). Šiuo atveju negali būti naikinamas jau pakeistas Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2016 m. gegužės 27 d. sprendimo Nr. Tl-135 „Dėl 2017 metų nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“ 1.2 punktas. Nurodė, kad nagrinėjamu atveju mokesčio tarifo nustatymo kriterijumi buvo mokesčio mokėtojo dydis. Sprendimo pakeitimas yra priimtas atsižvelgiant į aukštesnės galios teisės akto – Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo nuostatas. Taigi, nagrinėjamu atveju yra labai svarbus skirtumas tarp LVAT išnagrinėtos bylos dėl Palangos miesto savivaldybės tarybos sprendimo ir Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2016 m. liepos 1 d. sprendimo Nr. Tl-182 „Dėl 2016 m. gegužės 27 d. Mažeikių rajono savivaldybės tarybos sprendimo Nr. Tl-135 „Dėl 2017 metų nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“ pakeitimo“. Palangos miesto savivaldybės tarybos 2013 m. gegužės 30 d. sprendimo Nr. T2-143 1.3 ir 1.4 punktais padidintas nekilnojamojo turto mokesčio tarifas buvo nustatytas remiantis ne įstatymuose nustatytais kriterijais. Sprendimo pakeitimu padidintas nekilnojamojo turto mokesčio tarifas buvo nustatytas remiantis aukštesnės galios teisės akto –

Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo nuostatomis. Atsakovas teigia, kad savivaldybės taryba, nustatydamas konkrečius mokesčio tarifus bei juos diferencijuodama remdamasi mokesčio mokėtojų kategorijos kriterijumi – dydžiu, pagrįstai rėmėsi Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo nuostatomis, t. y. Mažeikių rajono savivaldybės taryba Sprendimo pakeitimu apmokestino nekilnojamąjį turtą, priklausantį didiesiems mokesčių mokėtojams. Mažeikių rajono savivaldybės taryba veikė Nekilnojamojo turto įstatymo 6 straipsnio 2 dalies ribose, šios įstatymo nuostatos nepažeisdama, todėl Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2016 m. liepos 1 d. sprendimas Nr. T1-182 neprieštarauja Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 6 straipsnio 2 daliai. Sprendimo pakeitimas neprieštarauja mokesčių mokėtojų lygybės principui, įtvirtintam Mokesčių administravimo įstatymo 7 straipsnyje. Konstitucinis asmenų (šiuo atveju – ūkio subjektų) lygiateisiškumo principas savaime nepaneigia galimybės įstatymu nustatyti nevienodą, diferencijuotą teisinį reguliavimą tam tikrų asmenų (ūkio subjektų), priklausančių skirtingoms kategorijoms, atžvilgiu, jeigu tarp šių asmenų (ūkio subjektų) yra tokio pobūdžio skirtumų, kurie tokį diferencijuotą reguliavimą daro objektyviai pateisinamą. Sprendimo pakeitimu nustatytas mokesčio tarifas taikytas tam tikroms vienodais požymiais pasižyminčioms grupėms – didiesiems mokesčių mokėtojams, turintiems atitinkamos paskirties turtą, todėl šios grupės traktavimas yra objektyviai pateisinamas. Sprendimo pakeitime kaip nors individualiai nėra išskirti asmenys, kuriems būtų taikomas kitas mokesčio tarifas. Toks mokestis šioms grupėms buvo nustatytas atsižvelgiant į ūkinės veiklos specifiką, ūkio subjektų kategorijas – jų ekonominę pajėgumą bei siekiant pozityvių tikslų, o būtent, mokesčiais solidariai prisidėti prie savivaldybės socialinio gyvenimo gerinimo. Sprendimo pakeitimas neprieštarauja apmokestinimo aiškumo principui, įtvirtintam Mokesčių administravimo įstatymo 9 straipsnyje. Teisinis reglamentavimas yra aiškus bei suprantamas, dėl jo nekyla jokių dviprasmybių ar kitokių neaiškumų didiesiems mokesčių mokėtojams. Sprendimo pakeitimas neprieštarauja proporcingumo principui, įtvirtintam Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 3 punkte ir Mokesčių administravimo įstatymo 6 bei 8 straipsniuose. Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 6 straipsnio 2 dalyje įstatymų leidėjas reikšmingumo (ypatingumo) aspektu neišskyrė nei vieno kriterijaus, t. y. nenurodė, jog vienas kriterijus, pagal kurį nustatomi mokesčio tarifai, yra reikšmingesnis už kitus. Šiuo atveju Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 6 straipsnio 2 dalyje išvardinti lygiaverčiai kriterijai, kuriais remiantis savivaldybės taryba turėjo teisę nustatyti mokesčio tarifą. Esant Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 6 straipsnio 2 dalyje įtvirtintiems lygiaverčiams kriterijams bei nustačius vienodą nekilnojamojo turto mokestį, nebuvo pažeistas proporcingumo principas, kadangi kiekvienu Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 6 straipsnio 2 dalyje nustatytu kriterijumi įstatymo leidėjas siekė vis kitų tikslų. Sprendimo pakeitimu atsakovas apmokestino didelių įmonių nekilnojamąjį turtą, atsižvelgdamas į mokesčių mokėtojų kategoriją – subjektų dydį. Sprendimo pakeitimu buvo siekiama pozityvių tikslų: mokesčiais solidariai (proporcingai pagal galimybes) prisidėti prie tos savivaldybės socialinio gyvenimo gerinimo. Diferencijuotas teisinis reguliavimas, kai taikomas tam tikroms vienodais požymiais pasižyminčioms asmenų grupėms, jeigu juo siekiama pozityvių, visuomeniškai reikšmingų tikslų arba jeigu tam tikrų ribojimų ar sąlygų nustatymas yra susijęs su reguliuojamų visuomeninių santykių ypatumais, savaime nelaikytinas diskriminaciniu. Atsižvelgiant į išvardytus argumentus darytina išvada, kad Mažeikių rajono savivaldybės taryba 2016 m. liepos 1 d. sprendimu Nr. T1-182 paskirstydama mokesčių našta atsižvelgiant į mokesčių mokėtojų kriterijus, nepažeidė proporcingumo principo. Konstatavus, kad Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2016 m. liepos 1 d. sprendimas Nr. T1-182 neprieštarauja Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 6 straipsnio 1 ir 2 dalims, Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 3 straipsnio 3 daliai, 6, 7, 8, 9 straipsniams, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 3 punktui bei yra teisėti, šis sprendimas paliktinas galioti ir pareiškėjo reikalavimai atmestini kaip nepagrįsti. Be to, nurodė, jog Sprendimo 1.2 punkte buvo nurodyta: „Nekilnojamojo turto objektams tų mokesčio mokėtojų, kurie priskirtini didžiųjų mokesčių mokėtojų kategorijai ir kurių metinė apyvarta 57 924 000,0 Eur ir daugiau, nekilnojamojo turto mokestinės vertės – 1,5 procentai“. Sprendimo pakeitimu buvo

nustatyta: „Nekilnojamojo turto objektams tų įmonių, kurios atitinka Lietuvos Respublikos finansinės atskaitomybės įstatymo nurodytus didelės įmonės kriterijus – 1,5 procento nekilnojamojo turto mokestinės vertės“. Taigi, Sprendimo pakeitimu pakeitė tik Sprendimo 1.2 punkte nustatytus didžiųjų įmonių nustatymo kriterijus. Tokios nuomonės laikosi Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Valstybinė mokesčių inspekcija ir Vyriausybės atstovas Telšių apskrityje.

Pareiškėjo Lietuvos Respublikos Seimo nario G. J. prašymas tenkintinas iš dalies, o administracinės bylos dalis nutrauktina.

Lietuvos Respublikos Seimo narys G. J. kreipėsi į teismą, prašydamas:

1. Ištirti Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2016 m. gegužės 27 d. sprendimo Nr. T1-135 „Dėl 2017 metų nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“, įsigaliosiančio nuo 2017 m. sausio 1 d., 1.2 punkto, *inter alia* 2016 m. liepos 1 d. sprendimu Nr. T1-182 „Dėl 2016 m. gegužės 27 d. sprendimo Nr. T1-135 „Dėl 2017 metų nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“ pakeitimo“ pakeistos jo redakcijos bei paties pakeitimo atitiktį Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 6 straipsnio 2 daliai, Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 6, 7, 8, 9 straipsniams, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1, 3, 9 punktam, Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 2 daliai;

2. Nustačius prieštaravimą, panaikinti Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2016 m. gegužės 27 d. sprendimo Nr. T1-135 „Dėl 2017 metų nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“ 1.2 punktą;

3. Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2016 m. liepos 1 d. sprendimą Nr. T1-182 „Dėl 2016 m. gegužės 27 d. sprendimo Nr. T1-135 „Dėl 2017 metų nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“ pakeitimo“ pripažinti priimtu pažeidžiant Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 6 straipsnio 2 dalyje nustatytą nekilnojamojo turto mokesčio tarifo nustatymo (pakeitimo) terminą, todėl neteisėtu.

Byloje nustatyta, jog prašomo ištirti Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2016 m. gegužės 27 d. sprendimo Nr. T1-135 „Dėl 2017 metų nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“ 1.2 punkte numatyta, kad nekilnojamojo turto objektams tų mokesčio mokėtojų, kurie priskirtini didžiųjų mokesčių mokėtojų kategorijai ir kurių metinė apyvarta 57 924 000,0 Eur ir daugiau, taikomas 1,5 procento nekilnojamojo turto mokesčio tarifas (b. l. 8).

Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2016 m. liepos 1 d. sprendimu Nr. T1-182 „Dėl 2016 m. gegužės 27 d. sprendimo Nr. T1-135 „Dėl 2017 metų nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“ pakeitimo“ buvo pakeistas prašomo ištirti Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2016 m. gegužės 27 d. sprendimo Nr. T1-135 1.2 punktas ir išdėstytas taip: „Nekilnojamojo turto objektams tų įmonių, kurios atitinka Lietuvos Respublikos finansinės atskaitomybės įstatymo nurodytus didelės įmonės kriterijus – 1,5 procento nekilnojamojo turto mokestinės vertės“ (b. l. 9). Taigi, prašomo ištirti Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2016 m. gegužės 27 d. sprendimo Nr. T1-135 „Dėl 2017 metų nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“ 1.2 punktas buvo pakeistas 2016 m. liepos 1 d. ir išdėstytas nauja redakcija, iš esmės naujai sureguliuojant ginčo teisinius santykius. Ginčijamas teisinis reguliavimas laikytinas nebegaliojančiu (nebetaikytinu ir nebeaktualiū šiuo metu vertinant atitinkamų visuomeninių santykių sureguliovimo turinį). Atsakovas atsiliepine taip pat nurodė, kad Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2016 m. gegužės 27 d. sprendimo Nr. T1-135 1.2 punktas šiuo metu yra negaliojantis, kadangi buvo pakeistas 2016 m. liepos 1 d. sprendimu Nr. T1-182.

Pažymėtina, kad aktualumas būtų tik tada, jei teisme būtų nagrinėjama individuali byla, susijusi su pažeistų subjektinių teisių gynimu, ir norminio administracinio akto teisėtumo bylą inicijuotų individualią bylą nagrinėjantis teismas. Pažymėtina, kad norminio administracinio akto teisėtumo bylos nutraukimas neužkerta kelio individualią bylą nagrinėjančiam administraciniam ar bendrosios kompetencijos teismui kreiptis į administracinį teismą su prašymu ištirti ir nebegaliojančio (panaikinto, pakeisto) norminio administracinio akto teisėtumą, jeigu tai yra būtina sprendimui byloje priimti. Pažymėtina, kad tokios pozicijos laikomasi ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje (pvz., 2012 m. gegužės 10 d. nutartis administracinėje byloje

Nr. I⁴⁹²-11/2012, 2014 m. vasario 5 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁴³⁸-161/2014, 2015 m. spalio 27 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-636-602/2015).

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo jurisprudencijoje nuosekliai laikomasi praktikos, jog ginčijamo norminio administracinio akto panaikinimas iki sprendimo byloje priėmimo reiškia, jog tais atvejais, kai į administracinę teisumą dėl norminio administracinio akto teisėtumo kreipiasi ne teismai, o kiti Administracinių bylų teisenos įstatymo 112 straipsnyje nurodyti subjektai, norminio administracinio akto teisėtumo byla praranda savo objektą. Taigi, tais atvejais, kai į administracinę teisumą dėl norminio administracinio akto teisėtumo kreipiasi ne teismai, o kiti Administracinių bylų teisenos įstatymo 112 straipsnyje nurodyti subjektai, t. y. teisme nagrinėjama norminė administracinė byla pagal abstraktų prašymą ištirti norminio administracinio akto (ar jo dalies) teisėtumą, administraciniams teismams yra priskiriama tirti tik galiojančių norminių administracinių aktų teisėtumą, todėl ginčijamo norminio administracinio akto panaikinimas iki sprendimo byloje priėmimo tokiais atvejais yra pagrindas nutraukti bylą kaip nepriskirtiną administracinių teismų kompetencijai (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2006 m. gegužės 11 d. nutartį administracinėje byloje Nr. I¹-1/2006; 2009 m. gruodžio 28 d. nutartį administracinėje byloje Nr. I⁵⁰²-17/2009; 2012 m. birželio 25 d. nutartį administracinėje byloje Nr. I⁵⁶-19/2012, 2013 m. birželio 18 d. nutartį administracinėje byloje Nr. I⁴⁴⁴-3/2013; 2015 m. sausio 8 d. nutartį administracinėje byloje Nr. I⁴³⁸-1/2014, 2017 m. vasario 1 d. nutartį administracinėje byloje Nr. I-2-261/2017).

Nagrinėjamu atveju į Šiaulių apygardos administracinę teisumą, inicijuodamas norminių administracinių aktų tam tikrų nuostatų teisėtumo patikros procesą, kreipėsi Lietuvos Respublikos Seimo narys, paduodamas abstraktų prašymą ištirti norminio administracinio akto teisėtumą (Administracinių bylų teisenos įstatymo 112 straipsnio 1 dalis), todėl, atsižvelgdama į anksčiau nurodytas aplinkybes, teisėjų kolegija nutraukia norminę administracinę bylą pagal pareiškėjo prašymą ištirti Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2016 m. gegužės 27 d. sprendimo Nr. T1-135 „Dėl 2017 metų nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“ 1.2 punkto atitiktį Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 6 straipsnio 2 daliai, Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 6, 7, 8, 9 straipsniams, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1, 3, 9 punktams, Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 2 daliai ir prašymą panaikinti Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2016 m. gegužės 27 d. sprendimo Nr. T1-135 „Dėl 2017 metų nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“ 1.2 punktą nustačius prieštaravimą.

Nagrinėjamos administracinės bylos dalyką sudaro pareiškėjo prašymas ištirti 2016 m. liepos 1 d. sprendimo Nr. T1-182 „Dėl 2016 m. gegužės 27 d. sprendimo Nr. T1-135 „Dėl 2017 metų nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“ pakeitimo“ atitiktį Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 6 straipsnio 2 daliai, Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 6, 7, 8, 9 straipsniams, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1, 3, 9 punktams, Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 2 daliai.

Bylos duomenys patvirtina, kad Mažeikių rajono savivaldybės taryba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 44 punktu, 16 straipsnio 2 dalies 37 punktu, Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo 4 straipsniu, 2016 m. liepos 1 d. sprendimu Nr. T1-182 „Dėl 2016 m. gegužės 27 d. sprendimo Nr. T1-135 „Dėl 2017 metų nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“ pakeitimo“ pakeitė Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2016 m. gegužės 27 d. sprendimo Nr. T1-135 1.2 punktą ir išdėstė jį taip: „Nekilnojamojo turto objektams tų įmonių, kurios atitinka Lietuvos Respublikos finansinės atskaitomybės įstatymo nurodytus didelės įmonės kriterijus – 1,5 procento nekilnojamojo turto mokesstinės vertės“ (b. l. 9).

Pareiškėjas Lietuvos Respublikos Seimo narys G. J., prašydamas ištirti 2016 m. liepos 1 d. sprendimo Nr. T1-182 „Dėl 2016 m. gegužės 27 d. sprendimo Nr. T1-135 „Dėl 2017 metų nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“ pakeitimo“ atitiktį įstatymams, nurodė, kad sprendimo pakeitime nekilnojamojo turto mokesčio mokėtojų kategorijos, nors ir grindžiamos FAĮ įtvirtintais

kriterijais, nėra išskiriamos pagal objektyvius juos, kaip nekilnojamojo turto mokesčio mokėtojus, identifikuojančius požymius. Nurodė, kad tai neatitinka MAĮ 7 straipsnyje įtvirtinto mokesčių mokėtojų lygybės principo, MAĮ 8 straipsnyje įtvirtintų teisingumo ir proporcingumo principų, MAĮ 9 straipsnyje įtvirtinto apmokestinimo aiškumo principo, NTMĮ 6 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatų, taip pat VAĮ 3 straipsnio 1, 3, 9 punktų reikalavimų. Pareiškėjo nuomone, Mažeikių rajono savivaldybės taryba nepagrįstai ir neteisėtai tik juridiniams asmenims nustatė didesnę mokesčio tarifą, nors kaip nekilnojamojo turto savininkai jie gali nesiskirti nuo fizinių asmenų.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 37 punkte numatyta išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija nustatyti vietinių rinkliavų ir mokesčių tarifus įstatymų nustatyta tvarka.

Nekilnojamojo turto apmokestinimo nekilnojamojo turto mokesčiu (toliau – ir mokestis) tvarką nustato Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymas (1 straipsnis). Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nurodyta, jog mokestį moka nekilnojamojo turto savininkai – fiziniai ir juridiniai asmenys, išskyrus šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytus atvejus. Pagal to paties straipsnio 2 dalį, nekilnojamojo turto mokestį už įsigyjamą nekilnojamąjį turtą moka šį turtą įsigyjantis fizinis ar juridinis asmuo, jeigu duomenys apie atitinkamą sandorį yra įrašyti viešajame valstybės registre. Minėto įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad nekilnojamojo turto mokestį už juridiniam asmeniui neterminuotai ar ilgesniam kaip vieno mėnesio laikotarpiui perduotą naudotis nekilnojamąjį turtą (arba jo dalį), nuosavybės teise priklausantį fiziniam asmeniui (asmenims) arba jo (jų) įsigyjamą, tuo laikotarpiu moka šis juridinis asmuo. Taigi, nekilnojamojo turto mokesčiu, remiantis įstatymu, yra apmokestinamos nekilnojamojo turto savininkų bei kitų nekilnojamojo turto valdytojų valdomos ir/ar naudojamos Nekilnojamojo turto registre registruojamos patalpos, inžineriniai ir kiti statiniai, t. y. nekilnojamojo turto mokesčio objektai kaip juos apibrėžia šio įstatymo 4 straipsnis.

Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 2005 m. birželio 7 d. Nr. X-233, kuris įsigaliojo 2006 m. sausio 1 d., 6 straipsniu (2005 m. birželio 7 d. įstatymo Nr. X-233 redakcija, galiojusi nuo 2006 m. sausio 1 d. iki 2007 m. sausio 1 d.) įstatymų leidėjas nustatė fiksuotą 1 proc. nekilnojamojo turto mokesčio tarifą. Vėlesniais įstatymo pakeitimais minėtas Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 6 straipsnis buvo keičiamas bei papildomas.

Nagrinėjama ginčui aktualia 2012 m. birželio 29 d. įstatymo Nr. XI-2178 redakcija, įsigaliojusi nuo 2013 m. sausio 1 d., Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 6 straipsnio 1 dalimi įstatymų leidėjas pakeitė mokesčio tarifo intervalą ir nustatė jį nuo 0,3 proc. iki 3 proc. nekilnojamojo turto mokestinės vertės. Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 6 straipsnio 2 dalyje (2010 m. lapkričio 23 d. įstatymo Nr. XI-1158 redakcija, įsigaliojusi nuo 2011 m. sausio 1 d.) nurodyta, jog konkretų mokesčio tarifą, kuris galios atitinkamos savivaldybės teritorijoje nuo kito mokestinio laikotarpio pradžios, savivaldybės taryba nustato iki einamojo mokestinio laikotarpio birželio 1 dienos. Jeigu, vadovaujantis šio įstatymo 9 straipsnio 3 dalimi, nuo kito mokestinio laikotarpio mokestis už šio įstatymo 9 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytą nekilnojamąjį turtą bus skaičiuojamas taikant naujai atlikto nekilnojamojo turto masinio vertinimo metu nustatytą vertę, kitą mokestinį laikotarpį galiosiantį mokesčio tarifą savivaldybės taryba gali nustatyti iki einamojo mokestinio laikotarpio gruodžio 1 dienos. Savivaldybės taryba gali nustatyti ir kelis konkrečius mokesčio tarifus, kurie diferencijuojami tik atsižvelgiant į vieną arba kelis iš šių kriterijų: nekilnojamojo turto paskirtį, naudojimą, teisinį statusą, jo technines savybes, priežiūros būklę, mokesčio mokėtojų kategorijas (dydį ar teisinę formą, ar socialinę padėtį) ar nekilnojamojo turto buvimo savivaldybės teritorijoje vietą (pagal strateginio planavimo ir teritorijų planavimo dokumentuose nustatytus prioritetus). Akivaizdu, kad Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 6 straipsnio 2 dalies normos neatsietinos nuo šio įstatymo 6 straipsnio 1 dalies normų, kadangi minėto įstatymo 6 straipsnio 1 dalimi yra įtvirtintas mokesčio tarifų intervalas, tačiau ne konkretus mokestis, o to paties straipsnio 2 dalyje nurodyta, jog savivaldybė gali konkretizuoti šį mokestį. Išvadą, kad Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 6 straipsnio 1 ir 2 dalys turi būti aiškinamos neatsiejamai viena nuo kitos, patvirtina ir tai, jog įstatymų leidėjas Nekilnojamojo turto mokesčio

2006 m. gegužės 25 d. įstatymo Nr. X-618 redakcija (įsigaliojo nuo 2007 m. sausio 1 d.), nustatydama mokesčio tarifų intervalą, tuo pat metu 6 straipsnį papildė 2 dalimi, kurioje buvo nustatyti kriterijai, kuriais remdamasi savivaldybės taryba gali nustatyti konkrečius mokesčio tarifus ir juos diferencijuoti. Taigi, pagal Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 6 straipsnio 1 ir 2 dalis, savivaldybės taryba turi teisę nustatyti konkretų mokesčio tarifą Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje nustatyto mokesčio tarifų intervalo ribose, kurie gali būti diferencijuojami atsižvelgiant į įstatymų leidėjo išvardintus kriterijus.

Dėl Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2016 m. liepos 1 d. sprendimo Nr. T1-182 „Dėl 2016 m. gegužės 27 d. sprendimo Nr. T1-135 „Dėl 2017 metų nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“ pakeitimo“ atitikties Nekilnojamojo turto mokesčio 6 straipsnio 2 dalies nuostatoms

Kaip minėta, Mažeikių rajono savivaldybės taryba 2016 m. liepos 1 d. sprendimu Nr. T1-182 „Dėl 2016 m. gegužės 27 d. sprendimo Nr. T1-135 „Dėl 2017 metų nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“ pakeitimo“ pakeitė Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2016 m. gegužės 27 d. sprendimo Nr. T1-135 1.2 punktą ir išdėstė jį taip: „Nekilnojamojo turto objektams tų įmonių, kurios atitinka Lietuvos Respublikos finansinės atskaitomybės įstatymo nurodytus didelės įmonės kriterijus – 1,5 procento nekilnojamojo turto mokesstinės vertės“ (b. l. 9).

Nagrinėjamoje byloje tarp šalių kilusio ginčo objektu tapo savivaldybės pasirinktas kriterijus nekilnojamojo turto mokesčio subjektams, turinčiais mokėti didesnio tarifo nekilnojamojo turto mokesčių, laikyti įmones, kurios atitinka Lietuvos Respublikos finansinės atskaitomybės įstatymo nurodytus didelės įmonės kriterijus. Atsakovas tokio kriterijaus pasirinkimą grindžia Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 6 straipsnio 2 dalies nuostata, kuri numato, kad savivaldybės taryba gali nustatyti ir kelis konkrečius mokesčio tarifus, kurie diferencijuojami tik atsižvelgiant į vieną arba kelis iš šių kriterijų: nekilnojamojo turto paskirtį, naudojimą, teisinį statusą, jo technines savybes, priežiūros būklę, mokesčio mokėtojų kategorijas (dydį ar teisinę formą, ar socialinę padėtį) ar nekilnojamojo turto buvimo savivaldybės teritorijoje vietą (pagal strateginio planavimo ir teritorijų planavimo dokumentuose nustatytus prioritetus), šiuo atveju mokesčio tarifo nustatymo kriterijumi buvo mokesčio mokėtojo dydis. Taip pat atsakovas nurodė, jog sprendimo pakeitimas yra priimtas atsižvelgiant į aukštesnės galios teisės akto – Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo nuostatas.

Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymas nustato įmonių finansinę atskaitomybę, reikalavimą atlikti įmonių finansinių ataskaitų auditą, įmonių finansinių ataskaitų skelbimo tvarką, metinio pranešimo, mokėjimų valdžios institucijoms ataskaitos parengimo ir skelbimo tvarką, atsakomybę už įmonių finansinių ataskaitų, metinio pranešimo rengimą ir skelbimą (1 straipsnis). Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo 4 straipsnio 4 dalyje nurodyta, kad didelės įmonės – įmonės, kurių ne mažiau kaip du rodikliai paskutinę finansinių metų dieną viršija dydžius, nurodytus šio straipsnio 3 dalyje. Pagal Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo 4 straipsnio 3 dalį, vidutinės įmonės – įmonės, kurių ne mažiau kaip du rodikliai paskutinę finansinių metų dieną neviršija šių dydžių:

- 1) balanse nurodyto turto vertė – 20 000 000 eurų;
- 2) pardavimo grynosios pajamos per ataskaitinius finansinius metus – 40 000 000 eurų;
- 3) vidutinis metinis darbuotojų skaičius pagal sąrašą per ataskaitinius finansinius metus – 250 darbuotojų.

Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo 3 straipsnio 5 dalyje nurodyta, kad įmonės balansas – finansinė ataskaita, kurioje nurodomas visas įmonės turtas, nuosavas kapitalas ir įsipareigojimai paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną.

Teisėjų kolegija, spręsdama dėl atsakovo pasirinkto kriterijaus pagrįstumo ir teisėtumo, atkreipia dėmesį į šiuos nagrinėjamo atveju reikšmingus aspektus: konkretaus mokesčio rūšį, mokesčių mokėtojų diferencijavimo pagal tam tikras kategorijas tikslus bei būtinumą mokesčio dydį įtvirtinančius kriterijus nustatyti aukštesnės galios teisės aktais – įstatymais. Sisteminiu ir

lingvistiniu požiūriu Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 6 straipsnio 2 dalies nuostata, kad savivaldybės taryba gali nustatyti ir kelis konkrečius mokesčio tarifus, kurie diferencijuojami tik atsižvelgiant į vieną arba kelis iš šių kriterijų: nekilnojamojo turto paskirtį, naudojimą, teisinį statusą, jo technines savybes, priežiūros būklę, mokesčio mokėtojų kategorijas (dydį ar teisinę formą, ar socialinę padėtį), turi būti suprantama kaip suteikianti diskreciją savivaldybės tarybai diferencijuoti nekilnojamojo turto mokesčio tarifus atsižvelgiant į įstatyme nustatytus kriterijus – būtent nekilnojamojo turto mokesčio mokėtojų kategorijas, jų dydį ar teisinę formą, ar socialinę padėtį. Kaip matyti iš Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo 4 straipsnio, įmonės priskiriamos labai mažoms, mažoms, vidutinėms ir didelėms įmonėms atsižvelgiant į balanse nurodyto turto vertę ir į kriterijus, kurie susiję su subjekto apyvartos dydžiu ir darbuotojų skaičiumi ir neapima mokamo nekilnojamojo turto mokesčio dydžio. Kaip minėta, į įmonės balansą įeina ne tik visas įmonės turtas, nuosavas kapitalas, bet ir įmonės išpareigojimai paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną. Pagal Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymą, didelėmis įmonėmis galės būti laikomos ir tos įmonės, kurių pardavimo grynosios pajamos per ataskaitinius finansinius metus viršys 40 000 000 eurų ir vidutinis metinis darbuotojų skaičius pagal sąrašą per ataskaitinius finansinius metus viršys 250 darbuotojų, nepaisant balanse nurodyto turto vertės. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, teismo vertinimu, didelės įmonės kriterijus negali būti tapatinamas su konkrečia mokesčio mokėtojų kategorija, nes nėra išskiriami reikšmingi nekilnojamojo turto mokesčio mokėtojų požymiai, pagrindžiantys tokios subjektų grupės (nekilnojamojo turto mokesčio mokėtojų) priskyrimą dideliems nekilnojamojo turto mokesčio subjektams. Kai nėra nekilnojamojo turto mokesčio mokėtojų kategorijos pagal jų dydį išskyrimo objektyvių kriterijų, nėra aišku, kodėl vieni subjektai į šią kategoriją patenka, nors nekilnojamojo turto neturi arba turi nedaug, tačiau nekilnojamojo turto mokesčio tarifas jiems yra didesnis, negu subjektams, nepatenkantiems į didelės įmonės kategoriją, tačiau, yra tokia galimybė, valdo daugiau nekilnojamojo turto, kuris tokiu atveju bus apmokestinamas mažesniu nekilnojamojo turto mokesčio tarifu. Įstatyme nustatytos nekilnojamojo turto mokesčio mokėjimo sąlygos skiriasi pagal nuosavybės teisių objektų, o ne mokesčių mokančių subjektų požymius, todėl nustatytu teisiniu reguliavimu negali būti pažeidžiamas konstitucinis asmenų lygiateisiškumo principas. Situacija, kai nekilnojamojo turto mokesčio mokėtojų kategorija apibrėžiama neatsižvelgiant į nekilnojamojo turto valdymą ir/ar naudojimą, kaip to reikalauja Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 3 straipsnis, yra iš esmės neteisinga, neproporcinga ir iškreipia tikslus, kurių siekiama Nekilnojamojo turto įstatymu – iš esmės tapačioje padėtyje esančių nekilnojamojo turto mokesčių mokančių subjektų valdomą Nekilnojamojo turto registre registruojamą turtą – patalpas, inžinerinius ir kitus statinius, t. y. konkrečius objektus – apmokestinti vienodomis sąlygomis. Taigi, sutiktina ir su pareiškėjo prašyme nurodyta aplinkybe, kad Mažeikių rajono savivaldybės taryba nepagrįstai ir neteisėtai tik juridiniams asmenims nustatė didesnę mokesčio tarifą, nors kaip nekilnojamojo turto savininkai (pagal turimo turto kiekį ir vertę) jie gali nesiskirti nuo fizinių asmenų, kadangi, kaip minėta, pagal Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymą, mokesčių mokėtojai yra tiek fiziniai asmenys, tiek juridiniai asmenys (3 straipsnio 1 dalis), o nekilnojamojo turto mokesčio objektas – nekilnojamas turtas (4 straipsnis).

Ginčijamu Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2016 m. liepos 1 d. sprendimu Nr. T1-182 „Dėl 2016 m. gegužės 27 d. sprendimo Nr. T1-135 „Dėl 2017 metų nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“ pakeitimo“ nustatytas didesnis nekilnojamojo turto mokesčio tarifas nulemia šio mokesčio mokėtojų materialiąsias pareigas mokėti tam tikro dydžio nekilnojamojo turto mokesčių, todėl šio mokesčio dydžio nustatymo kriterijai turi būti grindžiami įstatymu. Savivaldybės tarybos teisė nustatyti nekilnojamojo turto mokesčio tarifą remiantis Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 6 straipsnio 2 dalyje nurodoma mokesčio mokėtojų kategorija – jo dydžiu, neturėtų būti suprantama kaip absoliuti savivaldybės tarybos diskrecija savarankiškai spręsti dėl mokesčio mokėtojų skirstymo pagal jų dydį. Atsižvelgiant į nustatytų tarifų įtaką mokesčio mokėtojų materialiosioms pareigoms, darytina išvada, kad savivaldybės taryba, spręsdama dėl mokesčio mokėtojų dydžio, turi remtis objektyviais įstatymuose nustatytais kriterijais. Konstitucinio Teismo aktuose ne kartą buvo

konstatuota, kad tokie esminiai mokesčio elementai kaip mokesčio objektas, mokesčių santykių subjektai, jų teisės ir pareigos, mokesčio dydžiai (tarifai), mokėjimo terminai, išimties ir lengvatos turi būti nustatomi įstatymu (pvz., žr. Konstitucinio Teismo 2000 m. kovo 15 d., 2002 m. birželio 3 d., 2007 m. lapkričio 29 d., 2012 m. gruodžio 14 d. nutarimus).

Atsižvelgdama į išdėstytus motyvus, teisėjų kolegija konstatuoja, kad ginčijamu atsakovo Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2016 m. liepos 1 d. sprendimu Nr. T1-182 „Dėl 2016 m. gegužės 27 d. sprendimo Nr. T1-135 „Dėl 2017 metų nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“ pakeitimo“ didesnis nekilnojamojo turto mokesčio tarifas buvo nustatytas neteisėtai ir prieštarauja Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 6 straipsnio 2 dalies nuostatai dėl mokesčio mokėtojo kategorijos atsižvelgiant į jo dydį nustatymo, nes mokesčio mokėtojo dydis, nors ir buvo nustatytas remiantis Lietuvos Respublikos finansinės atskaitomybės įstatyme įtvirtintais kriterijais, tačiau nebuvo atsižvelgta į konkretaus mokesčio (nekilnojamojo turto) rūšį ir Nekilnojamojo turto mokesčio įstatyme keliamus tikslus apmokestinti Nekilnojamojo turto registre registruojamą turtą – patalpas, inžinerinius ir kitus statinius, nepagrįstai diferencijuojant nekilnojamojo turto mokesčio sąlygas pagal mokesčių mokančių subjektų požymius, nesusijusius su konkretaus mokesčio mokėjimu. Panašiai bylai aktualias teisės normas Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas aiškino 2015 m. spalio 7 d. sprendime administracinėje byloje Nr. Nr. A-1107-492/2015 ir 2017 m. vasario 9 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. eA-203-492/2017.

Teisėjų kolegija remiasi šia praktika ir daro išvadą, jog vadovaujantis Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 33 straipsnio 4 dalimi keisti ar kurti naujas ginčo santykius reguliuojančių normų aiškinimo taisyklės šiuo atveju nėra pagrindo. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2006 m. kovo 28 d. nutarime nurodė, kad Konstitucijoje įtvirtintas teisinės valstybės principas suponuoja jurisprudencijos tęstinumą ir pažymėjo, kad tokios pat (analogiškos) bylos turi būti sprendžiamos taip pat, t. y. jos turi būti sprendžiamos ne sukuriant naujus teismo precedencijas, konkuruojančius su esamais, bet paisant jau įtvirtintų. Ši nuostata taip pat įtvirtinta ir Teismų įstatymo 33 straipsnio 4 dalyje (2008 m. liepos 3 d. įstatymo Nr. X-1685 redakcija nuo 2008 m. rugsėjo 1 d.).

Pareiškėjas taip pat prašė ištirti Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2016 m. liepos 1 d. sprendimo Nr. T1-182 „Dėl 2016 m. gegužės 27 d. sprendimo Nr. T1-135 „Dėl 2017 metų nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“ pakeitimo“ atitiktį Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 6, 7, 8, 9 straipsniams, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1, 3, 9 punktais, Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 2 daliai ir pripažinti Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2016 m. liepos 1 d. sprendimą Nr. T1-182 „Dėl 2016 m. gegužės 27 d. sprendimo Nr. T1-135 „Dėl 2017 metų nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“ pakeitimo“ priimtu pažeidžiant Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 6 straipsnio 2 dalyje nustatytą nekilnojamojo turto mokesčio tarifo nustatymo (pakeitimo) terminą.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas savo praktikoje ne kartą yra konstatavęs, jog kai yra keliamas klausimas dėl norminio administracinio akto nuostatos (jos dalies) atitikties kelioms aukštesnės galios teisės aktams (jų dalims) ar kelioms to paties teisės akto nuostatoms, norminę bylą nagrinėjantis administracinis teismas, konstatavęs tikrinamos norminio administracinio akto nuostatos (jos dalies) prieštaravimą bent vienai aukštesnės galios teisės akto nuostatai, nebeprivalo tirti šios norminio administracinio akto nuostatos (jos dalies) atitikties kitoms aukštesnės galios teisės aktų nuostatoms (pvz., žr. 2013 m. birželio 18 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. I261-15/2013, Administracinė jurisprudencija Nr. 25, 2013 m.; 2013 m. lapkričio 11 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. I442-14/2013, Administracinė jurisprudencija Nr. 26, 2014 m.; 2013 m. lapkričio 21 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A502-2418/2013, Administracinė jurisprudencija Nr. 26, 2014 m.). Vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 118 straipsnio 1 dalimi, norminis administracinis aktas (ar jo dalis) paprastai negali būti taikomas nuo tos dienos, kai oficialiai paskelbtas įsiteisėjęs administracinio teismo sprendimas dėl to norminio administracinio akto (ar jo dalies) pripažinimo neteisėtu.

Teisėjų kolegijai pripažinus, kad tikrinamas Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2016 m. liepos 1 d. sprendimas Nr. T1-182 „Dėl 2016 m. gegužės 27 d. sprendimo Nr. T1-135 „Dėl 2017 metų nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“ pakeitimo“ prieštarauja Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 6 straipsnio 2 dalies nuostatomis dėl mokesčio mokėtojo kategorijos atsižvelgiant į jo dydį nustatymo, ši aplinkybė, remiantis minėta administracinių teismų praktika, eliminuoja teismo pareigą vertinti tikrinamų norminio administracinio akto nuostatų atitiktį kitoms pareiškėjo prašyme nurodytoms aukštesnės galios teisės aktų nuostatomis.

Pažymėtina, kad teismui pripažinus norminį administracinį aktą (ar jo dalį) neteisėtu, toks aktas pašalinamas iš teisės sistemos, todėl kyla tam tikros pasekmės ir teisėkūros subjektams. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas šiuo aspektu ne kartą yra pasisakęs ir pažymėjęs, kad administraciniam teismui pripažinus, jog norminis administracinis aktas prieštarauja aukštesnės galios teisės aktams, atitinkamam teisėkūros subjektui kyla pareiga pakeisti teisinį reguliavimą taip, kad naujai nustatytas teisinis reguliavimas neprieštarautų aukštesnės galios teisės aktams, bei užpildyti dėl norminio administracinio akto pripažinimo neteisėtu atsiradusias teisės spragas. Administracinis teismas, vykdydamas įstatymu jam pavestą *a posteriori* (iš patirties, iš patyrimo) norminių administracinių aktų teisėtumo kontrolę, negali duoti teisėkūros subjektams privalomų nurodymų, koku konkrečiu būdu turėtų būti pašalinamos dėl atitinkamo norminio administracinio akto pripažinimo neteisėtu atsiradusios teisės spragos, tačiau administraciniams teismams tenka pareiga įvertinti, esant atitinkamam įstatyme numatytų subjektų kreipimuisi, ar vykdydamas teisės spragų pašalinimo funkciją teisėkūros subjektas nenukrypo nuo imperatyvių teisės normų reikalavimų (2007 m. rugsėjo 5 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. I17-1 1-07, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikos, taikant Administracinių bylų teisenos įstatymo normas, apibendrinimas, kuriam pritarta Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjų 2012 m. rugsėjo 19 d. pasitarime).

Teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 84–87 straipsniais, 103 straipsnio 1 punktu, 117 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 119 straipsnio 1 dalimi, 132 straipsniu,

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjo Lietuvos Respublikos Seimo nario G. J. prašymą tenkinti iš dalies.

Nutraukti norminės administracinės bylos dalį dėl Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2016 m. gegužės 27 d. sprendimo Nr. T1-135 „Dėl 2017 metų nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“ 1.2 punkto atitikties Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 6 straipsnio 2 daliai, Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 6, 7, 8, 9 straipsniams, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1, 3, 9 punktams, Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 2 daliai ir Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2016 m. gegužės 27 d. sprendimo Nr. T1-135 „Dėl 2017 metų nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“ 1.2 punkto panaikinimo.

Pripažinti, kad Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2016 m. liepos 1 d. sprendimas Nr. T1-182 „Dėl 2016 m. gegužės 27 d. sprendimo Nr. T1-135 „Dėl 2017 metų nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“ pakeitimo“ prieštarauja Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 6 straipsnio 2 dalies nuostatai dėl mokesčio mokėtojo kategorijos atsižvelgiant į jo dydį nustatymo (2012 m. birželio 29 d. įstatymo Nr. XI-2178 redakcija).

Įsiteisėjusį sprendimą paskelbti Teisės aktų registre.

Sprendimas per vieną mėnesį nuo jo paskelbimo dienos gali būti skundžiamas apeliacine tvarka Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui tiesiogiai arba per sprendimą priėmusį teismą.

Teisėjai

Jarūnė Sedalienė

Arvydas Martinavičius

Virginijus Stankevičius